

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Domitii Plati Societatis Iesv Theologi, De Domini
Nostri Iesv Christi Passione**

Piatti, Domizio

Coloniae Agrippinae, 1610

De secundo conflictu, inter creata omnia, & mortem Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49474](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49474)

Hinc illa spiritus alacritas: *Spiritus promptus est*: tanta cum carnis debilitate coniunctas: *Caro autem infirma*. Hinc illa promptitudo qua persecutoribus & passioni suæ obuiam processit. *Surgite, ecce appropinquat qui me tradit*: Et illud tædium, quo eandem exhorruit: *Transfer calicem istum à me*: & alia his similia.

L. 40. 22.

DE SECUNDO CONFLICTU
inter creata omnia & mortem Christi.

CONSIDERA secundum cōgressum, quem sustinuit anima Christi, cum summa angustia & fastidio fuisse omnium creaturarum sensibilibum & insensibilibum: animatarum & inanimatarum: rationabilium & irrationabilium, id est totius naturæ conditæ. Quod ut planius & evidentius fiat, aduertendum est, quod cum certo quodam modo in natura hominis, omnes aliæ creaturæ contineantur, uti rectè annotarunt S. S. Gregorius & Damascenus (nam propterea in diuinis libris sæpè nomine vniuersi & minoris mundi nūcupatur) cumque verbum æternum per Incarnationem eandem naturam humanam sibi vniuerit, ex consequenti fuerunt

Qua ratione omnes creaturæ habeant esse, & vitā in Christo.

Lib. 6. mor. cap. 7. & 8.

Lib. 3. de fi de cap. 12.

runt omnes creaturæ ad nouam & specialem quandam excellentiam, & ad esse multò sublimius, quam ante habuerant, sublata: quia dum ille in quo continebantur exaltaretur & magnificaretur, ipsæ quoque ex consequenti exaltabantur & magnificabantur, vti non malè aduertit Caietanus. Ac proinde forsitan, S. S. Gregorius Nazianzenus, & Iustinus martyr, vocant mysterium Incarnationis *Oeconomiam*: id est, *Vniuersalem dispensationem*, quasi Verbum diuinum non tantum fuisset incarnatum pro homine, verum etiam pro vniuerso mundo.

3. Part. q.
1. art. 1.
Orat. 42.
incōtrapo-
sit. fidei.

Idem elici potest ex supracitato S. Gregorio Nazianzeno, in hymno quodam, quem in laudem Christi Seruatoris cecinit: cuius aliquot versus ad eorum qui in Christi Passione meditanda assidui sunt, consolationem & vtilitatem proferam: dicit ergo cum Christo loquens.

CHRISTE rex, mundi gubernator, vitalem vim rebus adferens, omnium qua sunt, ac futura sunt, effector, (tibi quippe res omnes curæ sunt) qui orbis fundamenta & quæcunque in rerum natura sunt, quasi vinculis quibusdam astricta, nutu tuo sine vllō errore fers. Tibi Christe tribuendum, quod sol igneum orbem supereminens, sidera omnia, vt tu beatas illas mentes, splendore suo obscurat.

Laus Christi Seruatoris ex S. Gregorio Nazianzeno.

Tibi adscribendum, quod Luna, hoc est, noctiv
 lumen viuit, vicissimq; moritur, ac rursus plene
 lumine perfusa cursum suum conficit. Tibi ad-
 signandum, quod circulus ille, quem signiferum
 dicimus choreaq; celestis moderata ratio, parti-
 bus anni benignè ac sensim inter se temperatis,
 atq; commixtis, modum praescribit. Stella etiam
 tam fixa quam errantes retrorsum currentes,
 admirabilem sapientiam tuam praedicant. Lux
 tua sunt omnes illa caelestes mentes, qua Trini-
 tatis gloriam decantant. Hucusque verba S.
 Gregorij Nazianzeni ex quibus patet, quã-
 toperè creata omnia depèdeant à Christo.
 Quod multò adhuc clarius & apertius cog-
 nosci potest, ex illis S. Ioannis Euangeli-
 stae verbis. *Quod factum est in ipso vita erat,*
quæ secundum nonnullos ita intelligenda
sunt: quasi creaturæ omnes, non tantum
in verbo diuino sint, verum etiam esse &
vitam nõ habeant nisi in illo & per illum:
ac proinde Christus iure optimo, vocatur
Deus natura: quia ipse est verus factor &
conseruator totius vniuersi: ad cuius con-
firmationem plurimum momenti adfert
auctoritas S. Pauli dicentis. In ipso condita
sunt vniuersa, in calis & in terra, visibilia & in-
uisibilia, siue Throni, siue Dominationes, siue Prin-
cipatus, siue Potestates: omnia per ipsum & in ip-
so creata sunt, & ipse est ante omnes, & omnia
in ipso constant.

Ioan. i.

Christus est
 fons & ori-
 go creatura-
 rum om-
 nium.

Coloß. i.

Cùm

Cùm igitur hoc pacto creata omnia es-
 sent in Christo, atque ab illius vita tanquã
 prima origine & fonte, esse omnium crea-
 turarum dependeret : inde fiebat, vt aptæ
 atque idoneæ essent varia & grauiã in illo
 motiua timoris atq; horroris ad morien-
 dum generare : præsertim cum Christus
 penetraret ac peruideret, quantus esset na-
 turalis instinctus & propensio vniuscuius-
 que ad conseruationem proprij esse. Expẽ-
 de igitur quomodo omnes concurrerint
 seque vnierint, & coniunxerint cum parte
 inferiore, atque simul cum illa rationibus
 validissimis, si omnes loqui potuissent ad-
 uersum superiorem partem conspiraue-
 rint, ne læderetur aut moreretur is, à quo
 totæ prorsus dependebant: nam deficiente
 vita adeò nobili, in qua ipsæ fundatæ erant:
 ipsæ etiam quodammodo deficiebant &
 amittebant vniuersam pulchritudinem &
 perfectionem, in ipsis resplendentem, quã
 ab illa acceperant. Vnde appetitus natura-
 lis Christi ex parte creaturarum sensus &
 rationis expertium, potuit exclamare: Ergõne
 dicetur, creaturas tam nobiles & exi-
 miã, factas & conditas esse à DEO in Cru-
 cem acto? ergõne ipsæ illi seruient, & ille
 ipsis dominabitur?

Creaturæ quoq; rationis participes, vt
 homines & Angeli similiter dicere pote-
 rant,

N 5

rant,

Quomodo
 creaturæ se
 opposuerint
 morti Chri-
 sti.

Quomodo
se pars supe-
rior secun-
do huic cō-
gressui op-
posuerit.

rant. Ergo ne inclinabimus nos homini in Crucem sublato, & quendam multis tormentis excarnificatum, tandemq; in Crucis patibulo violenta morte, vita functum, pro DEO adorabimus? & DEVM nostrum perpetua infamia & nos simul cum illo notari patienter sustinebimus?

I.
Creatura
per Christi
mortem
nobilius
fuerunt re-
staurata.

Ioan. 1.

Secundò huic congressui tam valido, qui Christo omnium Creaturarum nomine se præsentauit, voluntas deliberata patiendi se opposuit: demonstrans, *Primò*, ipsas nullam prorsus iacturam passuras, quod esse suum imò esse quoddam multò vitalius & absolutius accepturæ essent: eò quod omnia quæ Christo erant euentura in passione ac morte, ad maius ipsarum beneficium & vtilitatem pertinerent. Sic intelligit S. Ambrosius id quod paulò ante ex S. Ioanne protulimus: *Quod factum est in ipso vita erat.* Nimirum, vt idem sanctus ait, omnes iniurias, percussiones, colaphos, sputa, irrisiones ac tormenta, quæ Christi personæ in morte ipsius irrogata fuerunt, vitam esse, vitam videlicet nostram & totius vniuersi.

II.

Secundò, Aduenisse illam temporum plenitudinem, in qua Pater cælestis, per amarissimam Passionem & mortem Christi reparare decreuisset, non tantum omnia

nia

nia quæ in cælis, verum etiam quæ in terris corrupta & vitiosa essent, quemadmodum rectè ait Apostolus. *Proposuit in eo, in dispensatione plenitudinis temporum, instaurare omnia, in Christo, quæ in cælis, & quæ super terram sunt.* Itaq; necessarium esse, omnia hæc adimpleri.

Ephes. 1.

Tertiò. Nobilitatem & excellentiam quæ in ipsas redundabat per vnionem & dependetiam, qua eatenus maximè à Christo dependebant, quatenus continebantur in natura humana, non modò non immi- nuendam & deteriorandam: sed morte ipsius multò magis augendam & extollen- dam esse, eò quod posteaquam à terra per lignum crucis exaltatus foret, omnia ad se tracturus, sibi quæ, nouo quodam & cæ- lesti modo, vt ita dicam, vniturus esset: quemadmodum ante apud S. Ioannem prædixerat, vbi ait. *Et ego si exaltatus fue-*

Ioan. 12.

ro à terra, omnia traham ad me ipsum.

CONSIDERA hinc qualis & quam ter- ribilis fuerit hic conflictus, quem anima Christi, propter creata omnia sustinuit: quia ex vna parte omnia creata, parti inte- riori coniuncta opposuerunt se ne more- retur: tota natura magna vi resistente & agente vt Christum omnibus ad hoc col- latis viribus conseruaret à quo vniuersum esse ipsius dependebat.

Quam gra- uis & atrox fuerit iste Christi con- flictus.

Ex

Serm. 6. de
pass.

Ex altera verò parte, superior pars, & deliberata voluntas Christi, mortem subire volebat. Ex quo ingens lucta & certamen adeò crudele & atrox exortum est, vt ex parte Christi visa fuerint horrenda timoris, horroris, & sanguinei sudoris signa: ex parte verò creaturarum, tam variæ & insolitæ commotiones, vt viderentur omnes, S. Leone papa affirmante, velle deficere, cum illum à quo conditæ erant, e-mori conspicerent: ait namque. *Debeat hoc testimonium suo mundus Authori, vt in casu conditoris sui vellent vniuersa finire.*

*DE TERTIO CONFLICTU
animæ Christi inter honorem
& contumeliam.*

MAGNVS & terribilis fuit hic conflictus honoris, imò cæteris omnibus, quos Christus Saluator noster in imaginatione sustinuit, maior & atrocior. Dico in imaginatione: quia omnes isti conflictus quos hactenus declarauimus, fuerunt imaginarij, & certamen quoddam, vt ita loquar, imaginarium, quos sibi Dominus ante Passionem repræsentare voluit, vt hac ratione plurima & atrocissima pro nobis pateretur.

CONSIDERA ergo, Dominum sibi repræsentari voluisse omnes rationes, quæ
in